

L.p.	Pytanie/wątpliwość	Odpowiedź/stanowisko MRiRW
PREMIE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁANOŚCI GOSPODARCZEJ		
1.	Czy katalog kosztów kwalifikowalnych nie dotyczy premii dla start-up i czy w związku z tym w biznesplanie mogą być koszty inne niż w katalogu kosztów kwalifikowalnych?	Tak.
2.	Czy VAT jest kosztem kwalifikowalnym w premii?	Na tak postawione pytanie nie można odpowiedzieć, ponieważ w przypadku premii nie stosuje się przepisów dotyczących kosztów kwalifikowanych.
3.	Czy katalog kosztów kwalifikowalnych nie dotyczy premii dla start-up i czy w związku z tym w biznesplanie mogą być koszty inne niż w katalogu kosztów kwalifikowalnych?	Tak.
4.	W jaki sposób podmiot zakładający działalność gospodarczą rozlicza się z otrzymanej kwoty? Czy przedkłada faktury, WB na wydanie całej kwoty?	Podmiot otrzymujący premię na podjęcie działalności gospodarczej musi wykazać, że wykonał zobowiązania określone w umowie o przyznaniu pomocy oraz określone w biznesplanie. W tym celu będzie musiał przedłożyć odpowiednie dokumenty, m.in. umowy, ewentualnie faktury, przy czym cena usługi/towaru nie będzie głównym elementem weryfikacji. Operacja będzie weryfikowana pod kątem osiągnięcia wskaźników rzeczowych.
5.	Czy emeryt może skorzystać z premii na podejmowanie działalności gospodarczej?	Tak.
6.	Czy beneficjent musi mieć wkład własny w przypadku premii skoro pomoc jest wypłacana w dwóch transzach w wysokości: 70% i 30% (po zrealizowaniu biznesplanu)? Wygląda to tak: Beneficjent, w przypadku biznesplanu skalkulowanego na 100 tys. zł, pierwszą transzą otrzymuje 70 tys. zł, ale żeby otrzymać jeszcze 30 tys. zł musi realizować biznesplan, na którego realizację musi wydać 30 tys. zł. z własnej kieszeni, a dopiero później otrzymuje refundację tych kosztów. Czy też, aby otrzymać drugą transzę musi zrealizować biznesplan w zakresie 70% i kiedy to udokumentuje, wówczas otrzyma 30% na realizację ostatniej części biznesplanu?	Zgodnie z § 29 ust. 1 rozporządzenia „w przypadku operacji w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a (tzn. premie) środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane w dwóch transzach, z tym że: 1) pierwsza transza pomocy obejmuje 70% kwoty przyznanej pomocy; 2) druga transza pomocy obejmuje 30% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, <u>jeżeli operacja została zrealizowana zgodnie z biznesplanem</u> , o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 5.”
7.	Czy kwota wskazana w LSR (premie) np. 50 tys. zł na projekt musi	Wysokość przyznanej premii musi być zgodna z zapisami LSR, przy czym

	zostać potem w rzeczywistości przyznana? Czy może być mniejsza lub większa?	w LSR wysokość premii musi zawrzeć się w przedziale od 50 do 100 tys. zł. LGD może ustalić kilka wysokości premii wskazując jednocześnie źródło na podstawie którego zostały ustalone (np. dane historyczne) oraz określając jasne zasady kiedy premia danej wysokości przysługuje. Nie jest natomiast możliwe uznaniowe ustalanie kwoty premii ad hoc podczas posiedzenia rady bez wcześniejszego określenia tych zasad w LSR.
8.	Podjęmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej. Projekt rozporządzenia wyklucza działalność sklasyfikowaną w PKD jako „gospodarka magazynowa”. W Polskiej Klasyfikacji Działalności jest sekcja H „Transport i gospodarka magazynowa”. Czy w związku z powyższym mamy rozdzielić sekcję i wspierać działalności związane ze świadczeniem usług transportowych a wykluczać działalności związane z magazynowaniem?	Tak.
9.	Czy podnoszenie kwalifikacji będzie w jednym wniosku na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwijanie działalności i czy musi wynikać z innych działań?	Pomoc na operacje polegające na podnoszeniu kwalifikacji zawodowych będzie przyznawana jednocześnie z pomocą na podjęmowanie albo rozwijanie działalności gospodarczej albo tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego, co wynika z § 9 rozporządzenia, który stanowi: „Pomoc na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. d jest przyznawana, jeżeli podmiot ubiegający się o jej przyznanie ubiega się jednocześnie o przyznanie pomocy na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a, b lub c i spełnia warunki przyznania pomocy w tym zakresie. W związku z tym wniosek o wsparcie w tym zakresie będzie integralną częścią wniosku o przyznanie pomocy na podjęmowanie albo rozwijanie działalności gospodarczej albo tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego.
10.	Czy działalność, która powstała w ramach start-up przed upływem 2 lat może wejść do projektu dot. „wspierania współpracy”?	Podmiot, który rozpoczął już działalność gospodarczą w wyniku realizacji operacji, na którą została wypłacona premia może być jednym z podmiotów, które ubiegają się o przyznanie pomocy w zakresie „wspieranie współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR (...) przed upływem 2 lat od dnia wypłaty płatności ostatecznej.
11.	Czy partnerami w działaniu „wspieranie współpracy” mogą być samorządy lub stowarzyszenia nieprowadzące działalności gospodarczej?	Przepis § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia nie pozostawia żadnych wątpliwości w tym zakresie - mówi o podmiotach wykonujących działalność gospodarczą.

12.	Rozwijanie działalności gospodarczej. Bardzo proszę o wyjaśnienie czy przedsiębiorca, który prowadzi działalność i nie jest na ZUS-ie (opłaca tzw. podwójny KRUS), jeżeli chce skorzystać ze wsparcia finansowanego w ramach ww. działania musi od razu przejść na ZUS czy też, jeżeli krajowe przepisy mu na to pozwalają, może pozostać na zwiększonym KRUS-ie?	Przepisu rozporządzenia nie nakładają takiego ograniczenia. Warunki przyznania pomocy w tym zakresie odnoszą się do działalności gospodarczej, która powinna podlegać przepisom ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Natomiast zmiana podmiotu, w którym beneficjent jest ubezpieczony (z KRUS na ZUS) nastąpi naturalnie w trakcie realizacji biznesplanu, w wyniku przekroczenia kwoty granicznej, o której mowa w przepisach ustawy o KRUS.
13.	Czy zapis dotyczący wsparcia na rozwijanie przedsiębiorczości gospodarczej – do 70% dotyczy generalnie przedsiębiorczości (tak wynika z zapisów rozporządzenia dot. wdrażania LSR) i na jakiej podstawie wsparcie przedsiębiorców w ramach RLKS może być do 70%, jeżeli generalnie w Polsce i Europie jest 50% kosztów kwalifikowalnych?	Pomoc dla przedsiębiorców albo przyszłych przedsiębiorców przyznawana w ramach LSR jest pomocą de minimis, w związku z tym jej wysokość jest ograniczona kwotą wskazaną w rozporządzeniu 1407/2013 (200 tys. Euro, na beneficjenta w okresie 3 lat podatkowych lub w przypadku transportu drogowego towarów - 100 tys. Euro), nie zaś poziomem dofinansowania każdej odrębnej operacji (nie ma przepisów ograniczających intensywność pomocy de minimis). Ponadto do pomocy de minimis nie mają zastosowania przepisy dot. przyznawania pomocy publicznej w ramach wyłączeń grupowych, w których standardowa intensywność pomocy dla MŚP jest określona na poziomie 50% kosztów kwalifikowalnych. W związku z powyższym Instytucja zarządzająca PROW 2014-2020 podjęła decyzję o zwiększeniu intensywności pomocy do 70% kosztów kwalifikowalnych.
14.	Czy możliwe jest otwarcie i finansowanie kosztów (dzierżawa i media) prowadzenia wspólnego sklepu dla realizatorów działania „rozwój rynków zbytu produktów i usług lokalnych, w ramach krótkich łańcuchów dostaw	Powyższe koszty w ramach wskazanego zakresu pomocy nie zostały wykluczone, więc mogą podlegać refundacji, przy czym należy pamiętać, że koszty kwalifikowane mogą być zrefundowane jeżeli ich poniesienie nastąpi przed złożeniem wniosku o płatność.
15.	Czy przedsiębiorca może utworzyć inkubator i na nim zarabiać, jeżeli zapewni, że cała infrastruktura zostanie udostępniona – no właśnie czy tylko podmiotom, które prowadzi działalność gospodarczą, czy również mieszkańcom i turystom? Proszę jasno wskazać – czy taki przedsiębiorca jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić infrastrukturę podmiotom z obszaru LGD i czy może on pobierać symboliczne opłaty? Czy musi określić godziny i terminy w jakich będą mogły korzystać podmioty na preferencyjnych warunkach?	Przedsiębiorca może zarabiać na prowadzeniu inkubatora przetwórstwa lokalnego, jeżeli taka wolę przedstawi we wniosku o przyznanie pomocy i załączy do niego biznesplan, który będzie obejmował przychody pochodzące z tej działalności. Inkubator, albo jego wydzielone części mogą być udostępniane nie tylko drobnym lokalnym przetwórcom, ale też rolnikom, mieszkańcom, a nawet turystom. Ponadto zasady udostępniania inkubatora powinny być określone w dokumencie wewnętrznym (regulaminie) i przedłożone wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy (nieodzowna część opisu operacji), celem weryfikacji czy nie występuje ryzyko tworzenia sztucznych warunków.

16.	Jeżeli inkubator nie będzie zakładał zysków z działalności i będzie prowadzony przez organizację pozarządową, to co z kwalifikowalności VAT? Czy ta organizacja musi posiadać wpis do rejestru przedsiębiorców?	Jeżeli inkubator przetwórstwa lokalnego będzie prowadzony przez organizację pozarządową (np. stowarzyszenie), która prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą to organizacja ta będzie musiała być wpisana do rejestru przedsiębiorców w ramach Krajowego Rejestru Sądowego. Natomiast jeżeli organizacja ta nie będzie prowadziła działalności gospodarczej, lecz odpłatną działalność statutową, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 11 oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, 1138, 1146), to takiej konieczności nie będzie. Kwalifikowalność kosztu podatku VAT będzie uzależniona od sytuacji indywidualnego podmiotu. Rozporządzenie stanowi, iż koszt podatku od towarów i usług (VAT), jest kosztem kwalifikowalnym, zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c rozporządzenia 1303/2013. Przepis ten stanowi natomiast, że podatek od wartości dodanej (VAT), jest kosztem niekwalifikowanym, z wyjątkiem podatku, którego nie można odzyskać na mocy prawodawstwa krajowego VAT.
17.	Jeżeli LGD realizuje cyklicznie imprezę to czy może ją ująć w LSR i czy może być finansowana?	Strategia może zawierać informacje o różnych wydarzeniach planowanych do realizacji przez LGD, przy czym nie wszystkie z nich będą podlegać finansowaniu z PROW 2014-2020 ewentualnie innych programów operacyjnych objętych rozwojem lokalnym kierowanym przez społeczność. Natomiast zgodnie z § 12 pkt 2 rozporządzenia pomoc na organizację wydarzeń cyklicznych nie jest przyznawana, za wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub wydarzenia specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR (np. święto papryki na terenie obszarze objętym LSR, która opiera się na uprawie, sprzedaży lub przetwórstwie papryki).
18.	Czy mieszkańcy miast o liczbie mieszkańców nie przekraczającej 20 tys. należących do gmin objętych LSR mogą korzystać z grantów i środków dla przedsiębiorców?	Tak mieszkańcy miast, których liczba mieszkańców nie przekracza 20 tys. należących do gmin objętych LSR mogą korzystać z pomocy, w tym z grantów. Jednakże należy zauważyć, że w ramach projektów grantowych (tym samym w ramach grantów) nie ma możliwości przyznania pomocy na operacje/zadania w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.
19.	Czy wnioskodawca w ramach „premií” może być ubezpieczony w KRUS?	Paragraf 5 ust. 1 pkt 1 lit a rozporządzenia stanowi, iż pomoc na operację w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a jest przyznawana, jeżeli podmiot ubiegający się o jej przyznanie nie podlega ubezpieczeniu

		społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 oraz z 2009 r. Nr 59, poz. 489), jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów,
20.	Czy osoba „pracująca” (ZUS), chcąc otworzyć działalność gospodarczą może wnioskować o premię?	Tak. Należy jednak mieć na uwadze, że w każdym LSR LGD musi przedstawić sposób podejścia do grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy. Wśród członków tej grupy nie ma osób zatrudnionych na etat, należy więc wziąć w kryteriach wyboru operacji pod uwagę wskaźniki jakie LGD ma do osiągnięcia, a wśród nich jest realizacja operacji przez przedstawicieli grup defaworyzowanych.
21.	Kiedy dostępny będzie biznesplan stanowiący podstawę rozliczenia premii?	Formularz biznesplanu będzie udostępniony przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w związku z tym wskazanie dokładnej daty udostępnienia tego formularza przez MRiRW nie jest obecnie możliwe.